

Proiect Inteligență artificială

Joc de Șah cu AI

Student:

Galiș oliver-Valentin

Îndrumator:

Moldovan Cristian

1. Introducere:.....	2
2. Obiectivele proiectului:.....	2
3. Descrierea modulelor	2
3.1 Modulul ChessEngin	2
3.1.1 Reprezentarea tablei de joc	2
3.1.2 Execuția unei mutări	3
3.1.3 Anularea unei mutari.....	4
3.1.4 Determinarea mutărilor valide	5
3.1.5 Generarea mutărilor pentru fiecare tip de piesa	6
3.1.6 Implementarea mutărilor speciale	9
3.2 Modulul ChessAI	10
3.2.1 Principiul general.....	10
3.2.2 Optimizarea prin algoritmul NegaMax.....	10
3.2.3 Optimizarea prin Alpha-Beta Pruning.....	11
3.2.4 Ordinea mutarilor	12
3.2.5 Căutarea Quiescence (liniștită).....	12
3.2.6 Evaluarea tablei în funcție de material	13
3.2.7 Evaluarea tablei în funcție de poziție	14
3.2.8 Combinarea celor doua scoruri.....	16
3.2.10 Implementarea finala a algoritmului	16
3.2.11 Avantajele acestei abordări	17
3.3 Modulul ChessMain	17
4. Bibliografie	20
5. Fișiere	21

1. Introducere:

Scopul proiectului este de a realiza o aplicație de tip joc de șah, care să permită interacțiunea dintre un jucător și o entitate artificială (AI) capabilă să calculeze mutările optime. Proiectul este implementat în limbajul Python, utilizând biblioteca Pygame pentru realizarea interfeței grafice.

Aceasta aplicație urmărește să simuleze jocul de șah, oferind totodată o demonstrație practică a modului în care principiile de inteligență artificială pot fi aplicate în jocurile de strategie.

2. Obiectivele proiectului:

- Implementarea completă a regulilor jocului de șah (mutări valide, promovare, en-passant, rocadă, etc.);
- Crearea unei interfețe grafice intuitive și dinamice;
- Dezvoltarea unei componente AI bazate pe evaluarea pozițională și pe căutarea în arborele de mutări;
- Realizarea unui sistem modular, compus din trei fișiere Python independente, interconectate.

3. Descrierea modulelor

3.1 Modulul ChessEngin

Modulul reprezintă componenta principală a aplicației, funcționează ca un motor logic pentru aplicație, fiind responsabil pentru reprezentarea stării jocului de șah și pentru aplicarea regulilor:

- Mutările valide ale fiecărei piese;
- Verificarea situațiilor de șah și șah mat;
- Implementarea mutărilor speciale (roca, en-passant, promovare);
- Gestionarea istoricului mutărilor.

3.1.1 Reprezentarea tablei de joc

Tabla de joc este reprezentată printr-o matrice bidimensională (listă de liste) 8x8, unde fiecare element conține o piesă sau un spațiu liber.

```
self.board = [  
    ["bR", "bN", "bB", "bQ", "bK", "bB", "bN", "bR"],  
    ["bP", "bP", "bP", "bP", "bP", "bP", "bP", "bP"],  
    ["-", "-", "-", "-", "-", "-", "-", "-"],  
    ["-", "-", "-", "-", "-", "-", "-", "-"],  
    ["-", "-", "-", "-", "-", "-", "-", "-"],  
    ["-", "-", "-", "-", "-", "-", "-", "-"],  
    ["wP", "wP", "wP", "wP", "wP", "wP", "wP", "wP"],  
    ["wR", "wN", "wB", "wQ", "wK", "wB", "wN", "wR"]  
]
```

Fiecare cod de piesa este format din doua caractere:

- Primul caracter reprezintă culoarea piesei, 'w' pentru alb sau 'b' pentru negru;
- Al doilea caracter reprezintă tipul piesei, 'P'-pion, 'R'-tură, 'N'-cal, 'B'-nebun, 'K'-rege, 'Q'-regină.

3.1.2 Execuția unei mutări

Mutarea unei piese este rezultată de metoda MakeMove() care are următoarele caracteristicile:

- Golește pătratul de start;
- Plasează piesa în poziția de final;
- Salvează mutarea în istoricul mutărilor;
- Schimba jucătorului activ.

Funcția are tratamente suplimentare pentru mutările speciale cum ar fi :

- Promovarea pionilor
- Mutările de tip en-passant;
- Rocada.

```
def makeMove(self, move):
    self.board[move.startRow][move.startCol] = "--"
    self.board[move.endRow][move.endCol] = move.pieceMoved
    self.moveLog.append(move) # log the move so we can undo it later
    self.whiteToMove = not self.whiteToMove # swap players

    # update the king's location if moved
    if move.pieceMoved == 'wK':
        self.whiteKingLocation = (move.endRow, move.endCol)
    elif move.pieceMoved == 'bK':
        self.blackKingLocation = (move.endRow, move.endCol)

    # pawn promotion
    if move.isPawnPromotion:
        promotedPiece = 'Q'
        self.board[move.endRow][move.endCol] =
move.pieceMoved[0] + promotedPiece

    # en passant
    if move.isEnpassantMove:
        self.board[move.startRow][move.endCol] = "--" #capturing the pawn
    # update enPassantPossible variable
```

```

        if move.pieceMoved[1] == 'P' and abs(move.startRow - move.endRow) == 2: # only on 2
square pawn advances
            self.enPassantPossible = ((move.startRow +
move.endRow)//2, move.startCol)
        else:
            self.enPassantPossible = () # reset enPassantPossible if not a 2 square pawn advance

        # castle move
        if move.isCastleMove:
            if move.endCol - move.startCol == 2: # KingSide castle
                self.board[move.endRow][move.endCol - 1] =
self.board[move.endRow][move.endCol + 1]
                self.board[move.endRow][move.endCol + 1] = "--"
            else: # QueenSide castle
                self.board[move.endRow][move.endCol + 1] =
self.board[move.endRow][move.endCol - 2]
                self.board[move.endRow][move.endCol - 2] = "--"

        self.enPassantPossibleLog.append(self.enPassantPossible)

```

3.1.3 Anularea unei mutari

Funcția `undoMove()` permite inversarea efectului unei mutări cea ce este esențial pentru algoritmul AI, deoarece acesta testează virtual mutări și trebuie să poată reveni la starea inițială după fiecare simulare.

```

def undoMove(self):
    if len(self.moveLog) != 0: # make sure that there is a move to undo
        move = self.moveLog.pop()
        self.board[move.startRow][move.startCol] = move.pieceMoved
        self.board[move.endRow][move.endCol] =
move.pieceCaptured
        self.whiteToMove = not self.whiteToMove # swap players back

        # update the king's location if moved
        if move.pieceMoved == 'wK':
            self.whiteKingLocation=(move.startRow,move.startCol)
        elif move.pieceMoved == 'bK':
            self.blackKingLocation=(move.startRow,move.startCol)
        # undo en passant
        if move.isEnpassantMove:
            self.board[move.endRow][move.endCol] = "--" # leave landing square blank
            self.board[move.startRow][move.endCol]= move.pieceCaptured
            self.enPassantPossibleLog.pop()
            self.enPassantPossible=self.enPassantPossibleLog[-1]
        # undo castle move
        if move.isCastleMove:

```

```

        if move.endCol - move.startCol == 2: # KingSide
            self.board[move.endRow][move.endCol+1] = self.board[move.endRow][move.endCol-
1]

            self.board[move.endRow][move.endCol-1] = "--"
        else: # QueenSide
            self.board[move.endRow][move.endCol - 2] = self.board[move.endRow][move.endCol+1]
            self.board[move.endRow][move.endCol+1] = "--"

        # reset the checkmate and stalemate flags
        self.checkMate = False
        self.staleMate = False

```

3.1.4 Determinarea mutărilor valide

Funcția `getValidMoves()` returnează toate mutările permise în poziția curentă, respectând regulile jocului și asigurându-se ca regele propriu nu rămâne în șah dacă acesta este deja în șah.

Pentru fiecare mutare se parcurge următoare logica:

- Se aplica mutarea;
- Se verifica dacă regele propriu este în șah;
 - Dacă regele este în șah mutarea este eliminată și se revine la poziția inițială;
 - Dacă regele nu este în șah mutarea este validată și se poate schimba tura către celălalt jucător.

```

def getValidMoves(self):
    tempEnPassantPossible = self.enPassantPossible
    tempCastleRights = CastleRights(self.currentCastlingRights.wks,
    self.currentCastlingRights.bks,
    self.currentCastlingRights.wqs, self.currentCastlingRights.bqs)
    # Generate all possible moves
    moves = self.getAllPossibleMoves()
    if self.whiteToMove:
        self.getCastleMoves(self.whiteKingLocation[0], self.whiteKingLocation[1], moves)
    else:
        self.getCastleMoves(self.blackKingLocation[0], self.blackKingLocation[1], moves)
    # For each move, make the move
    for i in range(len(moves)-1, -1, -1): # when removing from a list, go backwards
        self.makeMove(moves[i])
    # Generate all opponent's moves
    # For each of opponent's moves, see if they attack your king
    self.whiteToMove = not self.whiteToMove
    if self.inCheck():
        moves.remove(moves[i]) # If they do attack your king, not a valid move
        self.whiteToMove = not self.whiteToMove

```

```

self.undoMove()

if len(moves) == 0: # either checkmate or stalemate
    if self.inCheck():
        self.checkMate = True
    else:
        self.staleMate = True
else:
    self.checkMate = False
    self.staleMate = False

self.enPassantPossible = tempEnPassantPossible
self.currentCastlingRights = tempCastleRights

return moves

```

3.1.5 Generarea mutărilor pentru fiecare tip de piesa

Exemplele de generare a mutărilor posibile pentru piese, care țin cont de regulile jocului

- Aceasta funcție generează mutările posibile pentru pioni și ține cont de marginile tablei, regulile mutări de tip en-passant, promovarea și prezența pieselor adversare sau proprii din jur:

```

def getPawnMoves(self, row, col, moves):
    if self.whiteToMove: # white pawn moves
        if self.board[row-1][col] == "--": # 1 square move
            moves.append(Move((row, col), (row-1, col), self.board))
        if row == 6 and self.board[row-2][col] == "--": # 2 square move
            moves.append(Move((row, col), (row-2, col), self.board))
        if col - 1 >= 0: # captures to the left
            if self.board[row-1][col-1][0] == 'b': # enemy piece to capture
                moves.append(Move((row, col), (row-1, col-1), self.board))
            elif (row-1, col-1) == self.enPassantPossible:
                moves.append(Move((row, col), (row-1, col-1), self.board, isEnpassantPossible =
True))
        if col + 1 <= 7: # captures to the right
            if self.board[row-1][col+1][0] == 'b': # enemy piece to capture
                moves.append(Move((row, col), (row-1, col+1), self.board))
            elif (row-1, col+1) == self.enPassantPossible:
                moves.append(Move((row, col), (row-1, col+1), self.board, isEnpassantPossible =
True))
    else: # black pawn moves
        if self.board[row+1][col] == "--": # 1 square move
            moves.append(Move((row, col), (row+1, col), self.board))

```

```

        if row == 1 and self.board[row+2][col] == "--": # 2 square move
            moves.append(Move((row, col), (row+2, col), self.board))
    if col - 1 >= 0: # captures to the left
        if self.board[row+1][col-1][0] == 'w': # enemy piece to capture
            moves.append(Move((row, col), (row+1, col-1), self.board))
        elif (row+1, col-1) == self.enPassantPossible:
            moves.append(Move((row, col), (row+1, col-1), self.board, isEnpassantPossible =
True))
    if col + 1 <= 7: # captures to the right
        if self.board[row+1][col+1][0] == 'w': # enemy piece to capture
            moves.append(Move((row, col), (row+1, col+1), self.board))
        elif (row+1, col+1) == self.enPassantPossible:
            moves.append(Move((row, col), (row+1, col+1), self.board, isEnpassantPossible =
True))

```

- Funcție responsabilă de calcularea mutărilor posibile pentru cal, verifică limitele tablei și prezenta pieselor proprii sau adverse:

```

def getKnightMoves(self, row, col, moves):
    knightMoves = ((-2, -1), (-1, -2), (1, -2), (2, -1), (2, 1), (1, 2), (-1, 2), (-2, 1))
    allyColor = "w" if self.whiteToMove else "b" # friendly piece
    for m in knightMoves:
        endRow = row + m[0]
        endCol = col + m[1]
        if 0 <= endRow < 8 and 0 <= endCol < 8: # on board
            endPiece = self.board[endRow][endCol]
            if endPiece[0] != allyColor: # not a friendly piece (empty or enemy piece)
                moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))

```

- Funcție care se ocupă cu calcularea mutărilor posibile pentru nebun, ținând cont de marginile tablei și piesele din jur:

```

def getBishopMoves(self, row, col, moves):
    directions = ((-1, -1), (-1, 1), (1, -1), (1, 1)) # 4 diagonals
    enemyColor = "b" if self.whiteToMove else "w"
    for d in directions:
        for i in range(1, 8): # bishop can move max 7 squares
            endRow = row + d[0] * i
            endCol = col + d[1] * i
            if 0 <= endRow < 8 and 0 <= endCol < 8: # on board
                endPiece = self.board[endRow][endCol]
                if endPiece == "--": # empty space valid
                    moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))
                elif endPiece[0] == enemyColor: # enemy piece valid
                    moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))
                    break
            else: # friendly piece invalid
                break
        else: # off board

```


break

- Funcție care calculează mutările posibile pentru tură, ținând cont de marginile tablei și piesele din jur:

```
def getRookMoves(self, row, col, moves):
    directions = [(-1, 0), (0, -1), (1, 0), (0, 1)] # up, left, down, right
    enemyColor = "b" if self.whiteToMove else "w"
    for dir in directions:
        for i in range(1, 8):
            endRow = row + dir[0] * i
            endCol = col + dir[1] * i
            if 0 <= endRow < 8 and 0 <= endCol < 8: # on board
                endPiece = self.board[endRow][endCol]
                if endPiece == "--": # empty space valid
                    moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))
                elif endPiece[0] == enemyColor: # enemy piece valid
                    moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))
                    break
                else: # friendly piece invalid
                    break
            else: # off board
                break
```

- Funcție care calculează mutările posibile pentru regina, de fapt folosește o combinație dintre mutările pentru nebun și tura:

```
def getQueenMoves(self, row, col, moves):
    self.getRookMoves(row, col, moves)
    self.getBishopMoves(row, col, moves)
```

- Funcție care calculează mutările posibile pentru rege, ține cont de pătratele care sunt sub atac

```
def getKingMoves(self, row, col, moves):
    kingMoves = [(-1, -1), (-1, 0), (-1, 1), (0, -1), (0, 1), (1, -1), (1, 0), (1, 1)]
    allyColor = "w" if self.whiteToMove else "b" # friendly piece
    for i in range(8):
        endRow = row + kingMoves[i][0]
        endCol = col + kingMoves[i][1]
        if 0 <= endRow < 8 and 0 <= endCol < 8: # on board
            endPiece = self.board[endRow][endCol]
            if endPiece[0] != allyColor: # not a friendly piece (empty or enemy piece)
                moves.append(Move((row, col), (endRow, endCol), self.board))
```

3.1.6 Implementarea mutărilor speciale

- En-passant, captura specială de pion este posibilă doar imediat după ce adversarul a mutat un pion cu două pătrate. Acest tip de mutare este introdus în logica de mutări pe care o pot face pionii;

- Rocada, se poate face fie pe partea regelui (partea stânga a tablei) sau în partea reginei (partea dreapta a tablei), ea se poate face dacă regele sau tura nu au fost mutate, dacă pătratele dintre rege și tura nu sunt sub atac și dacă pătratele dintre tura și rege sunt libere.

Rocada în partea regelui se face astfel:

```
def getKingsideCastleMoves(self, row, col, moves):
    # ensure squares exist on board to avoid IndexError
    if col + 2 > 7:
        return
    # squares between king and rook must be empty
    if self.board[row][col+1] == "--" and self.board[row][col+2] == "--":
        # rook expected at col+3 for kingside; ensure it's on board and is a rook of the right color
        rookCol = col + 3
        if rookCol <= 7:
            rookPiece = self.board[row][rookCol]
            expectedColor = 'w' if self.whiteToMove else 'b'
            if rookPiece[1] == 'R' and rookPiece[0] == expectedColor:
                # ensure squares king moves through/into are not under attack
                if not self.squareUnderAttack(row, col+1) and not self.squareUnderAttack(row,
col+2):
                    moves.append(Move((row, col), (row, col+2), self.board, isCastleMove = True))
```

Rocada în partea reginei se face astfel:

```
def getQueenSideCastleMoves(self, row, col, moves):
    # ensure squares exist on board to avoid IndexError
    if col - 3 < 0:
        return
    # squares between king and rook must be empty
    if self.board[row][col-1] == "--" and self.board[row][col-2] == "--" and self.board[row][col-3]
== "--":
        # rook expected at col-4 for queen side; ensure it's on board and is a rook of the right
color
        rookCol = col - 4
        if rookCol >= 0:
            rookPiece = self.board[row][rookCol]
            expectedColor = 'w' if self.whiteToMove else 'b'
            if rookPiece[1] == 'R' and rookPiece[0] == expectedColor:
                # ensure squares king moves through/into are not under attack
                if not self.squareUnderAttack(row, col-1) and not self.squareUnderAttack(row, col-
2):
                    moves.append(Move((row, col), (row, col-2), self.board, isCastleMove = True))
```

3.2 Modulul ChessAI

Componenta de inteligență artificială care folosește un algoritm NegaMax cu Alpha-Beta Pruning, o variantă optimizată a algoritmului MinMax.

Scopul acestui algoritm este să evalueze toate mutările posibile și să aleagă varianta care maximizează șansele de câștig pentru AI. Evaluarea unei poziții se face bazată atât pe valoarea materială a pieselor, cât și pe poziția acestora pe tabla.

3.2.1 Principiul general

La baza AI-ului folosește algoritmul de MinMax, care are ca scop maximizarea scorului poziției proprii și de a minimiza avantajul oponentului.

Aceasta presupune construirea unui arbore de joc unde:

- Fiecare nod reprezintă o configurație a tablei (o stare de joc);
- Fiecare muchie reprezintă o mutare posibilă;
- Nivelul arborelui alternează între mutările jucătorului și ale adversarului.

În practică adâncimea arborelui este limitată iar pozițiile finale sunt evaluate cu o funcție euristică.

3.2.2 Optimizarea prin algoritmul NegaMax

În locul implementării algoritmului MinMax, AI-ul folosește o versiune mai compactă numită NegaMax.

Aceasta se bazează pe simetria dintre jucători: avantajul unuia este dezavantajul celuilalt.

Astfel în loc de scrierea funcției separatoare pentru maximizare și minimizare se folosește o singură funcție

$$\text{NegaMax} = \max(-\text{NegaMax}(\text{rezultat}(s, a), d - 1))$$

Această abordare reduce codul și crește eficiența

3.2.3 Optimizarea prin Alpha-Beta Pruning

Căutarea completă prin arborele de joc este extrem de costisitoare. Pentru reducerea complexității algoritmul utilizează Alpha-Beta Pruning care elimină

ramurile irelevante din arbore – adică reducerea pozițiilor care nu pot influența decizia finală.

α (alpha) - cea mai bună valoare găsită până acum pentru jucătorul MAX(AI-ul)

B(beta) - cea mai bună valoare găsită pentru jucătorul MIN(oponent)

Dacă la un moment dat $\alpha \geq \beta$ se poate întrerupe explorarea acelei ramuri, întrucât nu poate produce un rezultat mai bun decât ceea ce deja s-a găsit

Astfel complexitatea scade semnificativ, iar performanța crește permițând cutarea mai adâncă în acel timp.

```
def findMoveNegaMaxAlphaBeta(gs, validMoves, depth, alpha, beta, turnMultiplier, rootDepth):
    # prefer faster mates: if this position is terminal, return mate score adjusted by distance
    if gs.checkMate:
        # if side to move is checkmated, it's a loss for the side to move
        mate_distance = rootDepth - depth
        if gs.whiteToMove:
            return - (CHECKMATE - mate_distance)
        else:
            return CHECKMATE - mate_distance
    if gs.staleMate:
        return STALEMATE
    if depth == 0:
        # use quiescence search at leaf; pass rootDepth for mate-distance accounting
        return turnMultiplier * quiescence(alpha, beta, gs, turnMultiplier, rootDepth)
    # order moves to improve pruning
    orderedMoves = orderMoves(validMoves, gs)
    maxScore = -CHECKMATE
    for move in orderedMoves:
        gs.makeMove(move)
        nextMoves = gs.getValidMoves()
        score = -findMoveNegaMaxAlphaBeta(gs, nextMoves, depth - 1, -beta, -alpha, -
turnMultiplier, rootDepth)
        if score > maxScore:
            maxScore = score
            gs.undoMove()
        if maxScore > alpha: # pruning
            alpha = maxScore
        if alpha >= beta:
            break
    return maxScore
```

3.2.4 Ordinea mutarilor

Pentru a maximiza eficiența tăierii Alpha-Beta, mutările sunt evaluate în ordinea descrescătoare a “probabilității de succes”.

Acesta este realizata cu funcția `orderMoves()`, care acorda prioritate pe baza următoarelor criterii:

- Capturile sunt favorizate (valoare piesei capturate – valoarea piesei care capturează);
- Promovarea de pioni cu bonus semnificativ;
- Mutările către centrul tablei primesc o mica bonificație.

```
def orderMoves(moves, gs):
    # prefer captures (victim value - attacker value) and promotions
    def score(move):
        score_val = 0
        # capture: higher victim value -> higher priority, lower attacker value -> higher priority
        if move.pieceCaptured != "--":
            victim = piecesScore.get(move.pieceCaptured[1], 0)
            attacker = piecesScore.get(move.pieceMoved[1], 0)
            score_val += 1000 + (victim * 10 - attacker) # MVV-LVA style
        # pawn promotions
        if move.isPawnPromotion:
            score_val += 900
        # small tie-breaker: prefer center moves (optional)
        center_bonus = 3 - (abs(3.5 - move.endRow) + abs(3.5 - move.endCol))
        score_val += int(center_bonus)
        return -score_val # negative because we'll sort ascending
    return sorted(moves, key=score)
```

Aceasta strategie numita Move Oring creste eficiența Alpha-Beta deoarece cele mai promițătoare mutări sunt verificate primele determinând tăieri mai rapide in arbore.

3.2.5 Căutarea Quiescence (liniștită)

O problemă frecventa în algoritmi de tip MinMax este efectul de instabilitate la frunzele arborelui, pozițiile analizate pot fi imediat afectate de capturi iminente, ceea ce duce la evaluări eronate.

Pentru a preveni acest lucru, se poate aplica o căutare suplimentara numita quwscene search care continuă explorarea doar pentru mutările de tip captură.

Astfel Ai-ul nu taie analiza într-o poziție tactica instabila.

```
def quiescence(alpha, beta, gs, turnMultiplier, rootDepth):
    # terminal check first so mates discovered in quiescence are distance-weighted
    if gs.checkMate:
        mate_distance = rootDepth # quiescence is called at depth == 0 so use rootDepth
        if gs.whiteToMove:
            return - (CHECKMATE - mate_distance)
```

```

        else:
            return CHECKMATE - mate_distance
    if gs.staleMate:
        return STALEMATE

    stand_pat = turnMultiplier * scoreBoard(gs)
    if stand_pat >= beta:
        return beta
    if alpha < stand_pat:
        alpha = stand_pat
    # generate captures only
    capture_moves = [m for m in gs.getAllPossibleMoves() if m.pieceCaptured != "--" or
m.isEnpassantMove]
    capture_moves = orderMoves(capture_moves, gs)
    for move in capture_moves:
        gs.makeMove(move)
        score = -quiescence(-beta, -alpha, gs, -turnMultiplier, rootDepth)
        gs.undoMove()
        if score >= beta:
            return score
        if score > alpha:
            alpha = score
    return alpha

```

3.2.6 Evaluarea tablei în funcție de material

Aceasta componenta cuantifica importanta relativa a fiecărei tip de piesa.

Definirea valorilor materială a pieselor se face astfel:

```
piecesScore = {'K': 0, 'Q': 9, 'R': 5, 'B': 3, 'N': 3, 'P': 1}
```

Pe baza acestei valori funcția scoreMaterial() parcurge întreaga tablă și aduna/scade punctajul aferent fiecărei piese astfel:

```

def scoreMaterial(board):
    material = 0
    for r in range(len(board)):
        for c in range(len(board[r])):
            piece = board[r][c]
            if piece != "--":
                color = piece[0]
                ptype = piece[1]
                val = piecesScore.get(ptype, 0)
                if color == 'w':
                    material += val
                else:
                    material -= val
    return material

```

Rezultatul este un scor pozitiv dacă albul are avantaj material sau negativ dacă negru are avantaj

3.2.7 Evaluarea tablei în funcție de poziție

Pe lângă valoarea piesei în șah contează și unde se afla piesa pe tabla. Pentru a lua în considerare acest aspect aplicația folosește un tabel de poziționare pentru fiecare tip de piesa în parte care oferă o bonificație numerică fiecărei poziții a piesei pe tabla.

- Pentru pioni

```
pawnScores = [  
    [8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8],  
    [8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8],  
    [5, 6, 6, 7, 7, 6, 6, 5],  
    [2, 3, 3, 5, 5, 3, 3, 2],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 1, 2, 3, 3, 2, 1, 1],  
    [1, 1, 1, 0, 0, 1, 1, 1],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0]  
]
```

- Pentru cai

```
knightScores = [  
    [1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1],  
    [1, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 1],  
    [1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1]  
]
```

- Pentru nebuni

```
bishopScores = [  
    [4, 3, 2, 1, 1, 2, 3, 4],  
    [3, 4, 3, 2, 2, 3, 4, 3],  
    [2, 3, 4, 3, 3, 4, 3, 2],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [2, 3, 4, 3, 3, 4, 3, 2],  
    [3, 4, 3, 2, 2, 3, 4, 3],  
    [4, 3, 2, 1, 1, 2, 3, 4]
```

```
[4, 3, 2, 1, 1, 2, 3, 4]  
]
```

- Pentru ture

```
rookScores = [  
    [4, 3, 4, 4, 4, 4, 3, 4],  
    [4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4],  
    [1, 1, 2, 3, 3, 2, 1, 1],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1],  
    [1, 1, 2, 3, 3, 2, 1, 1],  
    [4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4],  
    [4, 3, 4, 4, 4, 4, 3, 4]  
]
```

- Pentru regină

```
queenScores = [  
    [1, 1, 1, 3, 1, 1, 1, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 1, 1, 1],  
    [1, 4, 3, 3, 3, 4, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 2, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 2, 2, 1],  
    [1, 2, 3, 3, 3, 4, 2, 1],  
    [1, 1, 2, 3, 3, 1, 1, 1],  
    [1, 1, 1, 3, 1, 1, 1, 1]  
]
```

- Pentru rege

```
kingScores = [  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0],  
    [2, 2, 1, 0, 0, 1, 2, 2],  
    [4, 4, 3, 1, 1, 3, 4, 4]  
]
```

3.2.8 Combinarea celor doua scoruri

Funcția `scoreBoard` unește valoarea materială și cea pozițional într-un scor unic, adăugând valoarea materială a fiecărei piese cu bonusul pozițional corespunzător fiecărei locații și ajustează scorul în funcție de culoare (pozitiv pentru alb, negativ pentru negru).

```
def scoreBoard(gs):
```



```

if gs.checkMate:
    if gs.whiteToMove:
        return -CHECKMATE # black wins
    else:
        return CHECKMATE # white wins
elif gs.staleMate:
    return STALEMATE
score = 0
for row in range(len(gs.board)):
    for coll in range(len(gs.board[row])):
        square= gs.board[row][coll]
        if square != "--":
            #score it positionally
            if square[1] in piecePositionScores:
                piecePositionScore= piecePositionScores[square[1]]
                if square[0] == 'w':
                    score += piecePositionScore[row][coll]
                elif square[0] == 'b':
                    score -= piecePositionScore[7-row][7- coll]
            #score it by piece value
            if square[0] == 'w':
                score += piecesScore[square[1]]
            elif square[0] == 'b':
                score -= piecesScore[square[1]]
return score

```

3.2.10 Implementarea finala a algoritmului

Funcția findBestMove() folosește căutarea iterativă pe adâncime. Astfel AI-ul analizează întâi toate mutările la o adâncime mica apoi creste treptat nivelul de analiză la DEPTH = 4

Aceasta abordare strategica asigura un răspuns rapid și relativ bun chiar și în poziții complexe.

```

def findBestMove(gs, validMoves):
    bestMove = None
    # iterative deepening
    maxDepth = DEPTH
    for depth in range(1, maxDepth + 1):
        alpha = -CHECKMATE
        beta = CHECKMATE
        # order root moves for better pruning
        orderedMoves = orderMoves(validMoves, gs)
        bestScore = -CHECKMATE
        rootTurn = 1 if gs.whiteToMove else -1
        for move in orderedMoves:

```

```

        gs.makeMove(move)
        nextMoves = gs.getValidMoves()
        # pass the current root search depth so mate distance can be computed
        score=-findMoveNegaMaxAlphaBeta(gs,nextMoves, depth - 1,-beta,-alpha,-
rootTurn,depth)
        gs.undoMove()
        if score > bestScore:
            bestScore = score
            bestMove = move
        if bestScore > alpha:
            alpha = bestScore
        if alpha >= beta:
            break
    return bestMove

```

3.2.11 Avantajele acestei abordări

Prin combinarea acestor componente, AI-ul reușește să simuleze un nivel de joc competitiv și logic, capabil să analizeze consecințele propriilor decizii și să evite capturile oponentului.

3.3 Modulul ChessMain

Acest modul utilizează biblioteca Pygame pentru afișarea tablei de joc a pieselor și interacțiuni cu utilizatorul.

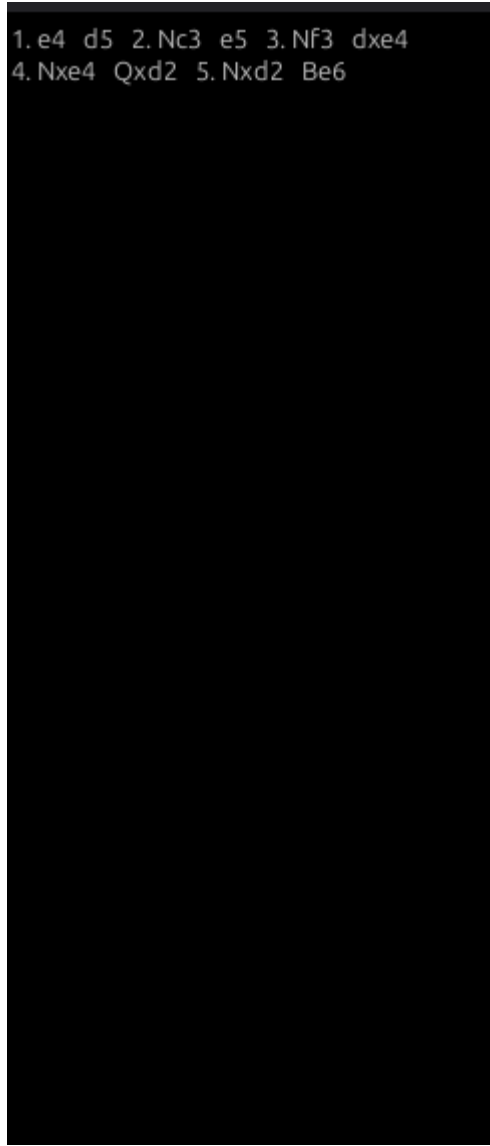
Ca funcționalități principale acest modul are animația pieselor când acestea sunt mutate atât manual de utilizator cât și în mod automat de către AI. Cât și anularea mutărilor prin apăsarea tastei Z sau resetarea jocului prin apăsarea tastei R.

Modulul permite afișarea mai multor elemente grafice cum ar fi:

- o bară de evaluare care se face automat de către AI în partea stânga, evaluarea este pozitivă dacă alb are avantaj iar negativă dacă negru are avantaj;

- istoricul mișcărilor in partea dreapta.

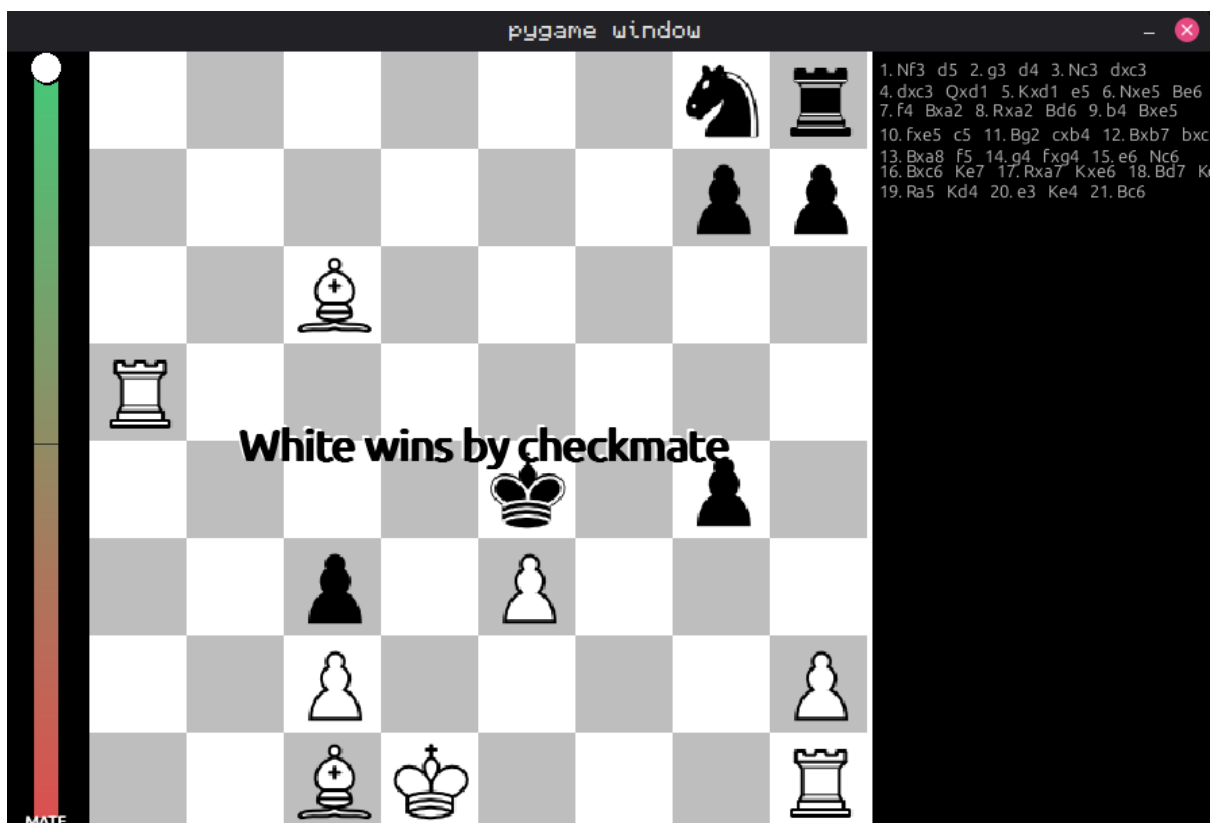

1. e4 d5 2. Nc3 e5 3. Nf3 dxe4
4. Nxe4 Qxd2 5. Nxd2 Be6

Modulul va evidenția mutările posibile pe care utilizatorul le poate face în momentul în care el apasă pe o piesă atâta timp cât este rândul lui să facă o mutare.

Daca unul dintre jucători câștiga pe ecran va apărea care parte a câștigat(alb sau negru).

În caz contrar în care este remiza va apărea mesajul “Stale Mate”

4. Bibliografie

[1] Chess Programming Wiki, Main Page – Resources for Computer Chess Algorithms, disponibil la:

https://www.chessprogramming.org/Main_Page .

[2] Wikipedia, Computer Chess, disponibil la:

https://en.wikipedia.org/wiki/Computer_chess .

[3] Wikipedia, Minimax Algorithm, disponibil la:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Minimax> .

[4] Wikipedia, Negamax Algorithm, disponibil la:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Negamax>.

[5] Wikipedia, Alpha–Beta Pruning, disponibil la:

https://en.wikipedia.org/wiki/Alpha%E2%80%93beta_pruning.

[6] Wikimedia Commons, Chess piece set image (Chess_bdt60.png), disponibil la:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chess_bdt60.png .

[7] Pygame Community, Pygame Documentation – Game development with Python, disponibil la:

<https://www.pygame.org/docs/> .

[8] Python Software Foundation, Python 3.12 Documentation, disponibil la:

<https://docs.python.org/3/> .

5. Fișiere

Pentru fișierele necesare rulării acestei aplicații se poate vizita:

<https://github.com/HappyPlayer72/ProiectInteligentaArtificiala>

Versiunea de Python recomandată este 3.12.11

Pentru instalarea dependentelor se poate folosi următoarea metoda:

În fișierul sursa se rulează următoarele comenzi:

```
python -m venv venv
```

```
venv/bin/activate #pentru Linux
```

venv\Scripts\activate #pentru Windows

pip install -r requirements.txt

Pentru rularea aplicații se rulează fișierul ChessMain.py